

LAN

Long Alliantie Nederland

nieuwsbericht

Uitgave 1, 19 januari 2015

Graag informeren wij u over het volgende:

1. Beschikbaar: landelijk uniform aanvraagformulier stoppen met roken zorg
2. Longkanker patiëntenverenigingen vragen aandacht binnen de EU
3. Nationale Roadmap Longonderzoek voor succes in longonderzoek
4. Kom naar de Longdagen 2015!
5. LAN presenteert rapport Goed Gebruik Inhalatiemedicatie astma / COPD
6. Verzoek: invullen vragenlijst over huidige COPD zorg in Nederland
7. Inhalatorgebruik.nl: zorg dat u er lucht van krijgt!
8. Boek over inhalatietechnologie uitgebracht
9. Longen op de agenda
10. CAHAG cursus voor praktijkondersteuners en huisartsen
11. 8^e Nationale Congres COPD Ketenzorg
12. Ledenvergadering Long Alliantie Nederland goed verlopen
13. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland
14. Aanmelden voor dit nieuwsbericht

1. Beschikbaar: landelijk uniform aanvraagformulier stoppen met roken zorg

Vanaf heden is beschikbaar het "landelijk uniform aanvraagformulier stoppen met roken zorg". Dit formulier kan gebruikt worden bij het starten van de stoppen met roken zorg bij alle zorgverzekeraars. Het doel van het formulier is het aanvragen van de stoppen met roken zorg te uniformeren en te vergemakkelijken, zodat deze zorg zo laagdrempelig mogelijk kan worden verleend en zoveel mogelijk mensen stoppen met roken.

LANDELIJK UNIFORM AANVRAAGFORMULIER STOPPEN MET ROKEN ZORG

Het formulier is ontwikkeld en vastgesteld door het Partnership Stop met Roken, Zorgverzekeraars Nederland en de Long Alliantie Nederland. Bijgaand bij dit nieuwsbericht is het formulier te vinden. Ook is het te downloaden van de websites van de [LAN](#) en [Zorgverzekeraars Nederland](#).

2. Longkanker patiëntenverenigingen vragen aandacht binnen de EU

Lung Cancer Europe (LuCE), de overkoepelende Europese vereniging voor longkankerpatiënten heeft aandacht gevraagd bij het Europees Parlement.

Met leden van het Europees parlement is gesproken over longkanker als meest dodelijke vorm van kanker binnen de EU. LuCE wil de volgende zaken bereiken:

- Terugdringen van de mortaliteit van longkanker;
- Bevorderen van de best mogelijke behandeling van de verschillende soorten longkanker;
- Gelijke toegang tot longkanker zorg binnen Europa;
- Vergroten publieke bekendheid over longkanker, symptomen, vroegherkenning en behandeling;
- Verkleinen van het stigma rond longkanker en meer compassie voor longkankerpatiënten en hun geliefden;
- Vergroten van de Europese bekostiging van longkankeronderzoek.

Meer informatie is te vinden op www.LungCancerEurope.eu. Binnen Nederland is het Longkanker Informatiecentrum (www.longkanker.infol) aangesloten bij LuCE.

3. Nationale Roadmap Longonderzoek voor succes in longonderzoek

Het Nederlands Respiratoir Samenwerkingsverband (NRS) heeft de [Nationale Roadmap Longonderzoek](#) uitgebracht. De Nationale Roadmap Longonderzoek is tot stand gekomen na intensieve gesprekken met onderzoekers en organisaties die betrokken zijn bij longonderzoek en op grond van een grondige analyse op een 12-tal gebieden naar de huidige sterkten van Nederlands Longonderzoek en de kansen en nieuwe mogelijkheden die zich naar verwachting de komende jaren zullen aandienen.

Er zijn zeven doelstellingen geformuleerd voor succes in longonderzoek:

- 1) Aandacht creëren voor de huidige stand van zaken en ontwikkelingen op het gebied van longonderzoek;
- 2) Opstellen van een plan voor landelijke opleiding en ondersteuning van jonge onderzoekers;
- 3) Kruisbestuiving tussen de verschillende aandachtsgebieden van het longonderzoek en daaraan verwante gebieden van onderzoek;
- 4) Initiëren van een Nationaal Programma Longonderzoek;
- 5) Stimuleren en promoten van vernieuwend onderzoek;
- 6) Activeren van bestaande en nieuwe mogelijkheden van landelijke biobanken voor longonderzoek;
- 7) Driejaarlijkse evaluatie en update van de Nationale Roadmap Longonderzoek met nieuwe kansen voor longonderzoek in Nederland.

De NRS stelt werkgroepen in die voor elk van deze zeven doelstellingen concreet uitwerken hoe het succes op korte en langere termijn kan worden behaald. De NRS nodigt belangstellenden uit mee te denken in deze werkgroepen. Meer informatie is [HIER](#) te vinden.

4. Kom naar de Longdagen 2015!

Op dinsdag 21 en woensdag 22 april 2015 worden voor het vierde achtereenvolgende jaar de Longdagen georganiseerd in de jaarbeurs in Utrecht.

De organisatie van dit congres is in handen van meerdere organisaties binnen de chronische longzorg, zoals de NRS, NVALT, NVLA, CAHAG, NVK, het Longfonds, KNGF en de LAN.

De Longdagen zijn bedoeld voor alle betrokkenen bij de chronische longzorg, zoals patiënten, zorgverleners, onderzoekers en beleidsmakers. Het is dé ontmoetingsplaats voor uitwisseling van kennis en ervaring tussen professionals die zich bezig houden met de zorg voor longpatiënten en met wetenschappelijk onderzoek naar longziekten. Er is een speciaal programma dat gericht is op het publiek. Ook is het mogelijk om een abstract in te dienen voor dit congres. Meer informatie en aanmelden kan op www.longdagen.nl

5. LAN presenteert rapport Goed Gebruik Inhalatiemedicatie astma / COPD

Inhalatiemedicatie vormt een belangrijk onderdeel van de zorg voor een groot deel van de circa één miljoen mensen met een chronische longziekte. In het kader van het Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten wil de LAN het rendement van inhalatiemedicatie vergroten met 20% (gemeten in kwaliteit van leven van de patiënt per geïnvesteerde euro). Om dit doel te helpen bereiken heeft de LAN het rapport Goed gebruik inhalatiemedicatie astma en COPD uitgebracht.

Het rapport bestaat uit drie delen. Het eerste deel gaat in op inhalatiemedicatie als onderdeel van optimale integrale ketenzorg, zoals beschreven in de Zorgstandaarden astma en COPD. Als iedereen zich houdt aan de integrale ketenzorg kan zoveel mogelijk winst in kwaliteit van leven, doelmatigheid en patiënttevredenheid worden bereikt. Om dit te bereiken worden "leidende principes voor goed gebruik van inhalatiemedicatie astma en COPD" geformuleerd.

Het tweede deel van het rapport start met de conclusie "pas geen preferentiebeleid bij inhalatiemedicatie toe, tenzij binnen randvoorwaarden". Als integraal ketenbeleid volledig wordt doorgevoerd waarbij tegelijk met kwaliteit en opbrengsten van de behandeling ook oog is voor de kosten, zijn allerlei ingrepen (zoals preferentiebeleid) niet nodig om keuzes van actoren te sturen. Door diverse oorzaken is er vaak geen optimaal integraal ketenbeleid. Preferentiebeleid bij inhalatiemedicatie is niet zonder risico's voor patiënten, daarom formuleert het rapport "randvoorwaarden voor preferentiebeleid bij inhalatiemedicatie astma en COPD".

Het derde deel van het rapport gaat in op het monitoren en evalueren van de voortgang, zodat gerichter kan worden bepaald in hoeverre sprake is van integraal ketenbeleid en

welk beleid gevoerd kan worden om optimale kwaliteit, doelmatigheid en patiënttevredenheid te bereiken.

Het rapport sluit af met conclusies zoals: maak integrale ketenzorg voor astma mogelijk, zet in op het voorkomen van longaanvallen, versterk therapietrouw, gebruik de landelijke infrastructuur eenduidige inhalatie instructie (www.inhalatorgebruik.nl), versterk het kostenbewustzijn onder zorgverleners en patiënten, zorg voor goede implementatie met evaluatiemomenten. Aanbevelingen zijn gericht aan alle betrokken groeperingen: overheid, zorgverzekeraars, zorgverleners, patiënten, farmaceutische bedrijven en aan de LAN. Het rapport wordt aan alle groeperingen uitgereikt en de LAN zet zich er voor in dat de aanbevelingen worden gevolgd, zodat longpatiënten nog betere integrale ketenzorg ontvangen en meer baat hebben van inhalatiemedicatie. Het rapport is [HIER](#) te vinden.

6. Verzoek: invullen vragenlijst over huidige COPD zorg in Nederland

De LAN verzoekt alle zorgverleners die COPD zorg verlenen, mee te werken aan de inventarisatie van de huidige COPD zorg in Nederland met name rond COPD longaanvallen met ziekenhuisopname. Wij verzoeken u een digitale vragenlijst in te vullen (invultijd tussen de 5 en 15 minuten). Met uw deelname levert u een belangrijke bijdrage aan de inhoud van het "landelijk transmuraal zorgpad COPD longaanval met ziekenhuisopname" en betere COPD zorg met minder longaanvallen.

Longaanvallen veroorzaken veel leed, ziekenhuisopnames en kosten. In het kader van het Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten heeft de LAN de ambitie 25% minder ziekenhuisopnamedagen voor COPD longaanvallen te realiseren. Hiertoe wordt met steun van het Innovatiefonds Zorgverzekeraars het "landelijk transmuraal zorgpad COPD longaanval met ziekenhuisopname" opgesteld. Dit zorgpad heeft als doel betere zorg te

leveren aan COPD-patiënten tijdens en na een ziekenhuisopname met goede afstemming tussen de lijnen. Het transmuraal zorgpad is een 'pad' dat start in het ziekenhuis en doorloopt tot en met de thuissituatie.

Voor het ontwikkelen van een zo goed mogelijk zorgpad voert de LAN een inventarisatie uit van de huidige inrichting van de zorg rondom COPD longaanvallen. Op deze manier wil de LAN inzicht krijgen in de belangrijkste knelpunten en verbetermogelijkheden die worden ervaren in COPD zorg, met name rond COPD longaanvallen met ziekenhuisopname. De inventarisatie vindt plaats door middel van digitale vragenlijsten.

De LAN vraagt **alle zorgverleners** die COPD zorg verlenen, mee te werken aan deze inventarisatie. Er zijn specifieke vragenlijsten voor longartsen, huisartsen, huisartspraktijkondersteuners, longverpleegkundigen en alle andere zorgverleners. De resultaten van de vragenlijsten leveren een belangrijke bijdrage voor de inhoud van het landelijk zorgpad COPD longaanval met ziekenhuisopname. Respondenten ontvangen de uitkomst van de enquête persoonlijk. Dit kan in de vragenlijst worden aangegeven.

De vragenlijsten zijn via onderstaande links te vinden:

- Huisartsen: [Vragenlijst COPD longaanval Huisartsen](#) (ca. 10 minuten)
- Longartsen: [Vragenlijst COPD longaanval Longartsen](#) (ca. 10 minuten)
- Longverpleegkundige: [Vragenlijst COPD longaanval Longverpleegkundigen](#) (ca. 10 minuten)
- Praktijkondersteuners: [Vragenlijst COPD longaanval Praktijkondersteuner](#) (ca. 15 minuten)
- Alle andere zorgverleners: [Vragenlijst COPD longaanval Andere Zorgverleners](#) (ca. 5 minuten)

De vragenlijsten zijn ook te vinden op www.longalliantie.nl/zorgpad.

Alvast veel dank voor uw deelname!

7. Inhalatorgebruik.nl: zorg dat u er lucht van krijgt!

Maar liefst 70% van longpatiënten maakt fouten bij het inhaleren. Dit kan leiden tot meer medicatiegebruik, meer bijwerkingen en meer ziekenhuisopnamen. Veel patiënten blijken tegenstrijdige informatie te ontvangen van de betrokken zorgverleners. Het resultaat is verwarring en fouten bij het inhaleren.

Eenduidige instructies zijn belangrijk voor de patiënt. Op de juiste manier inhaleren is niet eenvoudig. Eenduidige uitleg is dringend gewenst. Het stimuleert de medicatietrouw als iedereen werkt volgens dezelfde gebruiksaanwijzingen, protocollen en technieken.

De Long Alliantie Nederland ontwikkelde landelijk eenduidige inhalatieprotocollen samen met zorgverleners en samenwerkingspartners waaronder Stichting IMIS. Zorgverzekeraar VGZ heeft het project ondersteund. Samen met patiënten zijn door het Longfonds gebruiksaanwijzingen gemaakt. Alle informatie is te vinden op www.inhalatorgebruik.nl

8. Boek over inhalatietechnologie uitgebracht

Er is de laatste tijd veel aandacht voor inhalatie technologie en instructie. Dit is een goed teken omdat er veel diversiteit is in inhalatoren en inhalatiemedicamenten. Hierdoor neemt de keuzevrijheid toe, maar door de veelheid is het soms ook lastig om een goede keuze te kunnen maken. Daarom is door Paul Hagedoorn, senior onderzoeker bij de Basiseenheid Farmaceutische Technologie en Biofarmacie van de Rijksuniversiteit Groningen, en Titia Klemmeier, longverpleegkundige, een boek geschreven met als titel 'Inhalatie Technologie & Instructie'. Dit boek is bedoeld voor alle zorgverleners betrokken bij inhalatie medicatie en andere geïnteresseerden.

Zo wordt er onder andere ingegaan op de anatomie van de luchtwegen en het technische aspect van inhalatie. Aan bod komt de keuze van het te kiezen inhalatiesysteem en veelvoorkomende fouten & misverstanden. Een nuttig en leerzaam naslagwerk voor iedereen die met inhalatiemedicatie van doen heeft.

Het boekje is voor 34,94 euro te bestellen via www.esculaapmedia.nl

9. Longen op de agenda

Hieronder een overzicht van relevante congressen en bijeenkomsten op het gebied van longen en gerelateerde onderwerpen.

Wanneer	Wat	Meer informatie
Meerdere data in 2015	Diverse nascholingen op het gebied van Longzorg 	Voor meer informatie, klik HIER
15 januari 2015	8ste CAHAG Conferentie	www.cahagconferentie.nl
10 februari 2015	BREATH 2015: Raise the bar in pulmonary disease	www.novartispulmonologie.nl en programmaboekje
12 februari 2015	Congres COPD Ketenzorg, UMC Utrecht	Aankondiging en Brochure
4-7 maart 2015	Hoogtestage in de KNO, een neusje voor allergie. Cursus voor KNO artsen, KNO i.o. en allergologen.	www.davosschool.nl
5 maart 2015	V&VN Longverpleegkundigen regiobijscholing Oost	www.healthinvestment.nl
12 maart 2015	V&VN Longverpleegkundigen regiobijscholing Midden	www.healthinvestment.nl
15-18 maart 2015	Op de Hoogte van Astma, Longartsensymposium voor longartsen en longartsen i.o. Davos, Zwitserland	www.davosschool.nl
17 maart 2015	V&VN Longverpleegkundigen regiobijscholing Noord	www.healthinvestment.nl
24 maart 2015	CAHAG Cursus voor praktijkondersteuners en huisartsen te Amsterdam	www.cahag.nl
25-28 maart 2015	Chronische obstructieve longziekten in de praktijk, huisartsencursus. Davos, Zwitserland	www.davosschool.nl
9 april 2015	V&VN Longverpleegkundigen regiobijscholing Zuid	www.healthinvestment.nl
16 april 2015	CAHAG Cursus voor praktijkondersteuners en huisartsen te Zwolle	www.cahag.nl

17 april 2015	LAN Ledenvergadering	
21 en 22 april 2015	Longdagen 2015	www.longdagen.nl
2 juni 2015	V&VN Ledendag	www.healthinvestment.nl
10 september 2015	Nationaal Pulmonaal Congres	www.healthinvestment.nl
20 oktober 2015	V&VN Longverpleegkundigen regiobijscholing Zuid	www.healthinvestment.nl
29 oktober 2015	V&VN Longverpleegkundigen regiobijscholing Noord	www.healthinvestment.nl
3 november 2015	V&VN Longverpleegkundigen regiobijscholing Oost	www.healthinvestment.nl
12 november 2015	V&VN Longverpleegkundigen regiobijscholing Midden	www.healthinvestment.nl
2 oktober 2015	LAN Ledenvergadering	
10 december 2015	V&VN Longsymposium	www.healthinvestment.nl
18 december 2015	LAN Ledenvergadering	

De agenda kunt u ook vinden op onze website www.longalliantie.nl. Als u gegevens wilt aanleveren voor "Longen op de Agenda" dan kunt u die sturen naar nijdeken@longalliantie.nl.

10. CAHAG cursus voor praktijkondersteuners en huisartsen

In het voorjaar 2015 organiseert CAHAG wederom tweemaal een landelijke cursus astma en COPD voor praktijkondersteuners en huisartsen.

In deze eendaagse cursus besteedt de CAHAG aandacht aan nieuwe ontwikkelingen en actuele discussiepunten rond de zorg bij astma en COPD. Daarnaast biedt de CAHAG een groot aantal keuzeworkshops aan (14 mogelijkheden), waarin problemen uit de dagelijkse praktijk centraal staan.

In 2015 wordt de CAHAG cursus op dinsdag 24 maart gehouden in Amsterdam en op donderdag 16 april in Zwolle.

De kwaliteit wordt gegarandeerd door het inzetten van zeer ervaren docenten (vaak kaderhuisartsen of ervaren praktijkondersteuners) die ook in de praktijk werkzaam zijn.

Voor meer informatie en inschrijven, zie de website van CAHAG: www.cahag.nl

11. 8^e Nationale Congres COPD Ketenzorg

Op dinsdag 12 februari is het 8^e Nationaal Congres COPD Ketenzorg dat wordt georganiseerd door het Julius Centrum in het UMC Utrecht. Het thema van het congres is "Samen sterk voor COPD". Het congres behandelt de belangrijkste ontwikkelingen in COPD ketenzorg van de laatste twaalf maanden.

Onderwerpen zijn: risicofactoren en het vroeg ontstaan van COPD, nieuwe kijk en subtypes, evidentie voor vroegdetectie, toekomst COPD zorg in de huisartsenpraktijk, fysieke activiteit/inactiviteit, zelfmanagement, on demand of one size fits all, bekostiging, sturen op ziektelast en COPD zorg rondom levenseinde. Meer informatie en inschrijven kan [HIER](#).

12. Ledenvergadering Long Alliantie Nederland goed verlopen

De Long Alliantie Nederland is de federatieve vereniging op het gebied van longziekten met de ledenvergadering als hoogste orgaan. Op vrijdag 19 december jongstleden was er een ledenvergadering, waarbij onder meer is ingegaan op:

- Het onderzoek naar en de implementatie van de [Ziektelastmeter COPD](#); Het onderzoek ligt op schema en in 2015 wordt de uitkomst van het onderzoek bekend. De plannen voor de implementatie zijn uitgewerkt. Belangrijk eerste aandachtspunt is om de ICT systemen gereed te krijgen zodat drempelloos met de ziektelastmeter COPD kan worden gewerkt.
- Het [REDUX](#) programma dat tot doel heeft beginnende longaanvallen sneller te herkennen en zo ziekenhuisopnamedagen te voorkomen. Dit programma maakt onderdeel uit van het Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten. Het REDUX programma is gereed. Per heden zijn trainingen gestart voor zorgverleners om er voor te zorgen dat zorgverleners alert zijn op mensen met beginnende longaanvallen zodat deze mensen sneller worden behandeld zodat een ernstigere longaanval (vaak met ziekenhuisopname) kan worden voorkomen. Meer informatie over deze training is [HIER](#) te vinden;
- Het LAN jaarplan met bijbehorende begroting 2015 is vastgesteld. Belangrijkste doel van de LAN in 2015 is om van het Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten een succes te maken, zodat de (long)zorg voor de één miljoen mensen met een longziekte in ons land kwalitatief goed, toegankelijk en betaalbaar blijft;
- Nieuwe kwaliteitsindicatoren voor de Zorgstandaard COPD zijn vastgesteld. Binnenkort wordt de geactualiseerde Zorgstandaard COPD gepresenteerd;

Groepsfoto na afloop van de Ledenvergadering Long Alliantie Nederland, december 2014

13. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland

De Long Alliantie Nederland (LAN) is de federatieve vereniging van vooraanstaande partijen in Nederland op het gebied van chronische longzorg. De doelen van de LAN zijn:

- Het terugdringen van het aantal mensen met chronische longaandoeningen;
- Het terugdringen van de ernst van hun ziekte en het aantal sterfgevallen als gevolg van chronische longaandoeningen;
- Het bevorderen van de kwaliteit van leven van mensen met chronische longaandoeningen.

Leden van de Long Alliantie Nederland:

- Longcentra Nederland;
- Longfonds patiëntenvereniging ([Longfonds](#));
- Longfonds stichting ([longfonds](#));
- Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie ([KNGF](#));
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter Bevordering der Pharmacie ([KNMP](#));
- Nederlands Instituut van Psychologen ([NIP](#));
- Nederlands Respiratoir Samenwerkingsverband ([NRS](#));
- Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose ([NVALT](#));
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten ([NVD](#));
- Nederlandse Vereniging van Longfunctieanalisten ([NVLA](#));
- Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde ([NVK](#));
- SAN Centra voor Medische Diagnostiek ([SAN](#));
- Stichting COPD en Astma Huisartsen Adviesgroep ([CAHAG](#)) namens het Nederlandse Huisartsen Genootschap ([NHG](#)) en de Landelijke Huisartsen Vereniging ([LHV](#))

- V&VN Longverpleegkundigen, mede namens de V&VN Praktijkverpleegkundigen & Praktijkondersteuners ([V&VN](#))
- Vereniging Nederland-Davos ([Nederland-Davos](#));

Bedrijfsleden:

- Achmea ([Achmea](#));
- Almirall ([Almirall](#));
- AstraZeneca ([AstraZeneca](#));
- Boehringer Ingelheim ([Boehringer Ingelheim](#));
- Chiesi Pharmaceuticals ([Chiesi](#));
- GlaxoSmithKline ([GSK](#));
- Focus Care Pharmaceuticals ([Focus Care](#))
- Meda Pharma ([Meda Pharma](#));
- Medidis ([Medidis](#));
- Mediq ([Mediq](#));
- Mundipharma Pharmaceuticals ([Mundipharma Pharmaceuticals](#))
- Novartis ([Novartis](#));
- Nutricia ([Nutricia](#));
- Takeda ([Takeda](#));
- Pfizer ([Pfizer](#));
- Sandoz ([Sandoz](#));
- Teva Pharma Nederland ([Teva](#))
- Coöperatie VGZ ([CVGZ](#)).

Gezamenlijk maken deze partijen zich hard voor een optimale preventie en zorg voor mensen met een chronische longaandoening. Samenwerking binnen de LAN moet zorgen voor synergie. Contactgegevens: Long Alliantie Nederland, Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort, KvK 32143205, Triodos Bank 390227919, info@longalliantie.nl en telefoonnummer 033-4218418.

14. Aanmelden voor dit nieuwsbericht

Dit maandelijkse digitale nieuwsbericht is bedoeld om u te informeren over de Long Alliantie Nederland. Geadresseerden zijn leden, relaties en belangstellenden van de LAN.

Als u zich wilt opgeven of afmelden voor dit nieuwsbericht, of als meer personen binnen uw organisatie dit nieuwsbericht willen ontvangen, dan kunt u dat doorgeven aan: nijdeken@longalliantie.nl en telefoonnummer 033 - 421 84 18.